

Redacția
Str. Prundului Nr. 15
Administrația
Str. Prundului Nr. 4.

GLASUL ARDEALULUI

Abonamentul
până la sfârșitul acestui an
5 coroane.
Exemplarul 20 fileri.

Apare zilnic sub conducerea unui comitet de redacție.

Organul Sfatului național român din Țara Bârssei

† Ioan Arion.*

Ținând în mâni steagul nostru tricolor, voia și el să meargă la Alba-Iulia, să cânte și să se bucare de învierea neamului său.

Cel din urmă glonț tâlhăresc al Ungurilor, i-a atins inima ce bătea atât de fierbinte, în trenul care-l ducea spre cetatea sfântă a libertății și unității românești.

O jale adâncă ne-a cuprins, privind ochii închiși a lui Ioan Arion, o jale ce nu știe să strige, dar care înțelegea pumii.

Un lung sir de mături fără nume, cu pieptul sdrobot de călcăiu, cu coastele rupte de sbucul urgiei maghiare, țăsar din negura vremii în amintirea nepoților și nu știm răbdarea noastră cât mai cunoaște astămpăr.

De-asupra noastră voim să plutească însă uitarea și zile de frăgie, dorim să aibă cu noi contrarii de ieri, ecsei sufletul lor răătăcit și furiu în dușmănie voim să se înalte de căldura inimelor noastre.

Că de osândă blăstămată s'a scăpat azi ori-ce peper, de cei-ce se folosiau de răbdarea lui creștinesc, în fața vieții noi a smuls fiecare spinii veninului din inimă și, pentru a întinde o mână frățească, ce-luizălat.

Ne doare, că și cea mai senină zi a vieții, ne-o întunecă pe o clipă aceasta victimă nouă, aceasta jertfa de răscumpărare a libertății noastre.

Păharul e plin și de astăzi am prins și noi sbucul de un capăt.

Dar vremea de răsunare, de luptă, de crimă, închisă să fie cu Ioan Arion.

Neamul nostru un neam de martiri, a întrupat în deajuns cuvântul, că „sufărința este condiția primă de existență”.

— În numele celui mai curat simț al umanității, Vă mustrăm pe cei cari uitându-vă de conștiință, ați răpus acest suflet nevinovat.

Jar ție noule martir al neamului românesc, tu simplu fiu de țaran, ce-ți ai odihna de veci în cea mai sfântă biserică a noastră, de câte-ori vom atinge cu pasul nostru pământul sfânt unde dormi, în mâni cu făclii arzătoare aduce-vom închinare, preamărindu-te în vecl.

Răspunderea.

„Nu noi am pornit războiul, ci guvernele; prin urmare răspunderea cade nu asupra noastră, ci asupra guvernelor, pe cari le-am înlăturat”.

Iată argumentarea, prin care foștii aliați Germani, Unguri și Bulgari caută să-și spale mâinile, încercând în aceeași vreme să acuze puterile antantei, că iau măsuri de „retorsiune” față de ei.

În primul rând, a cuvine, să ne dăm seama dacă raționamentul de mai sus corespunde oare adevărului?

Fără îndoială Tisza și Berchtold, autorii ultimului trimese Serbiei, n'au încunostințat despre pasul în-treprins de ei, nici parlamentul, nici presa și cu atât mai puțin masele adânci ale poporului. Știm cu toții, că popoarele monarhiei au fost puse în fața unor fapte împlinite.

Dar o vorbă engleză zice: „Fiecare țară are guvernul, pe care-l merită”.

Ai conducătorii răi, n-ai decât să-i înlături. Și istoria ne și dovedește, că popoarele întotdeauna au aflat mijloacele, ca să scape de tiranie. A suferi un regim rău înseamnă a te face vinovat de lașitate politică.

Deci chiar și în cazul, că aceste popoare ar fi tolerat numai pe guvernanții lor, chiar și în acest caz, ele sunt vinovate de complicitate; imperativul categoric spune doar precis, că crima trebuie înlăturată și nu să te faci ucealta ei.

Dar au desaprobat ele vredodată atitudinea guvernelor?

Nu mai vorbim de beția insufletirii cu ocazia izbucnirii războiului, nu mai vorbim de bestiala voluptate de-a distruge a soldaților, nici de sirul nesfârșit de crime, cari au făcut să se cutremure întreaga lume civilizată, punând în grea încercare credința sufletelor șovăitoare; ci amintim numai ținuta dublă a socialistilor și pacifiștilor atât de zgomotoși și umantari astăzi!

Scheideman a votat toate creditele de război și felul cum înțelegea el să se construiască viitoarea față a Europei pe deosebea așa de puțin de cel al lui Bethman-Hollveg.

Pe Károlyi și Jászfi li știm cu toții, iar în ce privește Di Malinoff,

ni aducem bine aminte, când a revenit la ideile democratice.

Și dacă războiul nu lua întorsătura, pe care a luat-o, s'ar lăpăda aceste popoare de oameni, cari le-au dus la catastrofa?

O u! Câtă vreme afacerile mergeau bine, Wilhelm și Tisza nici nu atingeau pământul. Câtă vreme, birotuarele armate mergeau înainte, nu esista altă lege decât a pumnului.

Deci Germanii, Ungurii și Bulgarii dupăce vor vărsa lacrimi de căință și vor arăta semne de îndreptare reclădind fără cârtire orașele și satele distruse ale Franței, Belgiei, Serbiei și României, pot cere iertare și milă, dar n'au dreptul să le pietindă.

În schimb însă ce vedem?

Popoarele subjugate s'au săturat de robie și nu mai sunt dispuse a hrăni cu rodul muncii lor trupul le-neș al tiranului. Popoarele subjugate vreau să trăiască și Antanta — lucru firesc — le respectează cel mai elementar drept înseris în legile firii, iar ei strigă: „nedreptate! nimicire! răz-bunare”!

Fără a esagera căuș de puțin, ne aflăm în fața unui criminal, cuprins de grozava boală „moral insanity”, care se simte nedreptăți, pentru că nu i-se mai dă voie să a-fure.

Dacă preventivul areșt moral e în ochii lor act de răzbanare și de ură ce-ar fi oare temnița?

Căci să fim bine înțeleși! Tot ceeace s'a întâmplat până acum, au fost simple măsuri de siguranță în favorul celor asupriți; a fost libera-rea puului din ghiarele uliului.

Din atâtea orașe și sate aprinse și distruse, ei n-au reclădit încă nici-unul, din atâtea avere furată, ei n-au restituit încă nimica, din atâtea milioane de suflete moarte înainte de vreme, ei n-au ispășit încă peirea nici unuia și deja acuza, blăstămă și înjură.

Doar cea mai iertătoare dintre religii încă prevede un canon pentru sufletul păcătosului, pe lângă resti-tuirea bunului furat.

Și ce merită are împărțita celui mai infernal complot împotriva conștiinței popoarelor?

I. Cristea.

*) Locul nașterii Agriș, com. Turca Arion.
D. Go.

Marea Adunare dela Alba-Iulia.

Vorbirea din Vasile Goldiş:

Mărită Adunare Națională.

Zămălit din necesitatea imperiului roman de a-și așeza o sentinelă puternică în Carpații sud-estici și coborârurile lor împotriva semințiilor barbare dela Mizra-uoaste și Răsărit, cari amenințau cultura noastră creștină prin genul latin: neamul românesc dela început și până astăzi a îndurat soartea aspră rezervată oricărei sentințele credincioase: loviturile dușmane și statornică răbdare.

Bogată și fericită la început, Dacia romană în curând se face trecătoarea nestăruților seminții, cari orbite de strălucirea departe a Romei de au se gonească întrecându-se spre fermeciatoarele orașe ale împărăției. Lovită de putreziciunea oricărui neam, care se oprește cu cerbicie la un anumit stadiu pe scara civilizației și năpădită în această slăbiciune de furnicarul noroadelor barbare, Roma sucoabă.

Creangă tăiată de puternica tulpină, colonii lui Traian își adăncesc rădăcinile prin stânci și văi și roditoare ogoare ale prejmuitorilor câmpii. Lipsiți de scutul împărăției și lăsați în grija propriilor puteri, acești orfani români acopăr trunchiul vechiu tracic și infiltrăți de-o pătură groasă a blănarilor și visătorilor Slavi ei se facură un singur neam, o singură limbă, o singură fire: neamul românesc.

Răsare o minune fără pereche în istoria lumii. Larg și de veacuri, călcat în picioare cu orde barbare naționa romană își pierde unitatea de stat, se răfămă prin văi sub dominațiunile răslețe și una de alta nestăruitoare, pierde încoerciarea cu flaviul larg și luminoș al istoriei mondiale, ca apa de ploaie în nisip parăc dispăre dela suprafața conștienței umane. Dar când după optzecișecă veacuri sufletul românesc se trezește din somnu- de moarte și revine ca un soare luminos conștiența de neam, hotarele etnice ale acestui popor cu precizie aproape milimetrică sunt tot acelea, cari sunt demnezente pe harta istorică drept hotare ale Daciei lui Traian și Basarabianul, care-și adăpă esul în valorile întunecate ale Nistrului și întelge desăvârșit și graia cu Crislanul din apropierea blondelor ale Tisei. Sentinela romană a rămas credincioasă chemării sale de a păzi genul latinității și neincetătelor loviturilor dușmane ea a opus virtutea-legendară: statornică răbdare.

După lungi veacuri de ascunziș așezându-se viscolici cutropitori, naționa romană respăre în lumina istoriei în chipul unor țărigoare răzimate de Carpați și cu fețele spre Dunăre și Nistru, dar trunchiul cu rădăcinile în munții smălți odinioară dela eroicii Daci rămâne bătut de soartea rea și lanțului de un popor năpraznic la fire și pornit spre dominațiunile fără cruțare. Fusese culb de vârtejuri locale, unde ne așezase Traian și vărcolurile spre fericire ale neamului nostru s'au lovit veacuri de-a rândul de nesățul hră-

pitorilor dușmani, cari ne incunjurau de pretutindeni.

Micile țărigoare, cari se întemeiașeră prin viteji coboritori din Maramurăș și Făgăraș, se lovără înainte de toate de cel mai crâncen dușman al oricărei comunități omenești, zavistia și ura dintre frați. Nefericirea lor fu mărită prin inamicii din afară: Unguri, Leși și Tătari. Se ridică în urmă semiluna și acum Români sunt sorții să-și apere cu sângele lor nu numai trupul și avutul, ci și sufletul și credința.

Scut s'au făcut culturei plâpânde ce începuse a încoipi pe temelurile învățăturilor lui Christos și prin jertfele lor fără seamăn întru apărarea progresului civilizației umane față de concepția inferioară a mohamedanismului propagat principal cu mijloacele barbariei, Românii și-au făcut titlu neperitor și îndreptățire la recunoștința în regeli omenimi. Nimic nu dovedește mai mult tăria credinței creștinești și sufletului acestui popor, decât faptul, că în pumele luptei creștinătății împotriva păgânilor mai lăudu după răsăritrea neamului prin soartea fatală s'a putut face pentru o clipă unirea lui în cealalta aceasta prin brațul puternic și genul scântetelor al Viteazului Mihail.

Dar această unire de o clipă dispără ca fulgerarea unei scântei electrice și trupul neamului nostru se frânse lar în bucșii. Frații noștri de pe coborârile rădăritene ale Carpaților și din secerile hotărâcite prin Dunărea de Jos și apele Nistrului îndură suzeranitatea turcească, suferiau pradăciunile Legiilor și Tătariilor, îngrășară cu sângele lor lifta biestemată din Fanar. Țara Cernăuților și morăntul lui Ștefan Cel mare îl răpi hoteșe pajura spurcată a Habsburgilor perfizi, dulcile câmpii ale Basarabiei le fură Muscalii tiran. Iar noi, cei ce rămăseam în țara străbună, în Ardeal, Bănat și Țara Ungroască am fost dripiți de cea mai crâncenă soartă ce-o poate avea un neam de oameni în lume. Am fost lanțuiți într-o robie trapesacă, economică și sufletescă cu nu se mai pomeniște în istoria întregă a omenimii. Incercarea desperată în 1784, de a scutura jugul, n'a avut rezultat și sfârșitul din acest oraș al țărânilor Horia așteaptă încă genul literar, care să intruchipeze una dintre cele mai înfiorătoare tragedii ale istoriei. Adevăr a grăit S. Bănușiu în epoeul său discurs rostit în eutredrala Blajului în ziua cea mare din 1848 zicând: „Dacă nu-și poate închipui cineva greutățile, ce le suferiau fudei dela Farooși, să se uite la Faraonii din Ardeal”.

Veacuri de rândul poporul românesc, adevăratul și legitimul proprietar al pământului, ce fusese odată Dacia romana, a fost socotit străin și sclav pe pământul său strămoșesc. Iar când după suferințe de secolii din departatul Apus, dela dulcea soră latină, care pășește în fruntea ginților spre lumina desăvârșirii, a sosit și în munții noștri duhul libertății, egalității și frățietății, când credeam să înviam la libertate

prin întocmirile crelate, de lumea nouă, vechii noștri oprimatori s'au intrăpi cu împăratul, pe care ei îl detronasă, cu împăratul, pentru care noi vărsăsem sângele nostru cu credință și aceste două puteri ne-au robit din nou. Umbră îndurată dela a regelui munților, a scumpului nostru Iancu, rămâne pentru vece clasică dovada a legendarei ingratitudinii habsburgice. Impotriva voinței noastre au unit Ardealul nostru cu Țara-Ungroască și printre-constituționalism fals și mincinos ne-au luat libertatea culturei, ne-au desfințat politicește, bisericile noastre le-au aservi tendințele lor de opresiune și ne-a făcut imposibil progresul economic, prin care am fi putut să ne apărăm împotriva năvălirii ordelor străine pe pământul părinților noștri.

Într'aceasta priviam cu iubire dulcșă la frații noștri dela Răsărit, cari începuseră a se reculege din urgile vremilor barbare Rămășiți obșaria comună și la razele lunetii primite dela Apus conștiența națională să-ărși la 1859 unirea principatelor române sub bușul și luminatul Cuza-Vodă iar sângele vărsat din nou cu atâta vitezie împotriva păgânului la 1877 scutură și cele de pe urmă zale ale lanțului, care legea România de Constantinopol și la 10 Mai 1881 Carol de Hohenzolern așeză pe capul său corana de rege al României libere și independente.

Nol însă ne făcăm datorii de cetățeni ai Ungariei și supuși credincioși ai dinastiei de Habsburg-Lotaringhia. Am crezut, că îndelunga noastră răbdare și credința noastră pentru patrie și tron în cele din urmă lătuși va mulia întelge celor puternici și ni se va oferi chiar în interesul monarhiei putința unei vieți naționale și condițiunile progresului cultural și economic. Așteptările noastre au fost zadarnice. Oprămare se înteeșe. Oprători mărturisesc acum pe „față că scopul lor este un stat unitar național maghiar și că, prin urmare, noi naționalicește trebuie să ne desfințăm. A pornit opera de extirpare și răboiul mondial, care acum s'a sfârșit în gândul oprărilor noștri a avut chemarea să încoroneze opul. Sute de mii de Români și-nuvarăți și acum sângele lor pe trupu patrie și tron, iar patria și tronul au intrit în urgia internării pe păreții și frații acestor luptători; patria și tronul au decretat moartea școlii românești, au trimis sibrilii lor în adunările noastre bisericești au pregătit proiectele pentru nimicirea noastră politică; au început ruina noastră economică, au aruncat în temniți zeci de mii de Români, ni-au sugrumat libertatea presei și a cuvântului, patria și tronul s'au conjurat împotriva noastră și ne pregătesc mormântul.

Dar zadarnică este lupta omenescă împotriva adevărului și a dreptății. Legăta tainică a firii cu necesitate de fier îndrumă întămpările omenesti pe cărarea civilizațiunii ce duce spre desăvârșire. Omenirea instinctiv urmează acestei legi. Ea a ajuns la recunoșterea necesității de a sistenția libertatea individuală și libertatea națională într-o unire superioară a societății omenesti. Sinteza aceasta e condițiunea însă de desăvârșirea celor două libertăți:

individuală și națională. Dacă însă aproape în toate statele civilizate libertatea individuală este desăvârșită ori pe calea desăvârșirii, în unele dintre aceste state libertatea națională era încusată. Războiul mondial s'a făcut pentru desăvârșirea acestei libertăți. Națiunile trebuie să fie libere ca astfel între egale drepturi și condițiuni să poată încheia acea mare unire a popoarelor, care va fi chemată să reprezinte o concepțiune superioară pe scara civilizațiunii și să sporească astfel fericirea omenescă pe pământ. Toate capetele luminate ale Apusului au mărturisit crezul lor: războiul acesta este războiul pentru liberarea națiunilor, nu de dragul acestor națiuni, ci pentru înțelesul lumi, pentru interesul omenirii, care numai în chipul acesta e capabilă a păși un pas înainte pe calea fericirii sale. Ideile acestea le-a capt istoria și apostolul, care le vestește, este Wilson. (Trăiască Wilson, ovații entuziaste și îndelung repetate).

Pentru învingerea acestor idei au intrat în luptă puterile aliate ale Apusului. Românii de pretutindeni s'au aliat acestor puteri, noi cu sufletul, frații liberi cu armele. Românii și-au făcut și de data asta datoria lor de sentinelă a civilizației împotriva brutalității.

Națiunile trebuie liberate. Între aceste națiuni se află și națiunea română din Ungaria, Bănat și Transilvania. Dreptul națiunii române de a fi liberată îl recunoaște lumea întreagă, îl recunoaște acum și dușmanii noștri de veacuri. Dar odată scăpată din robie, ea — aștează în brațele dulcilor sale mame. Nimic mai firesc în lumea aceasta. Libertatea acestor națiuni înseamnă:

— unirea ei cu Turco-Românească. Bucărețirea poporului românesc n'a fost urmarea vre-unui legi economice, în care terminologie se ascunde minciuna. Dimpotrivă, teritorial dintre Nistru, Tisa Dunăre constituie cea mai ideală unitate economică aproape autarhică. Bucărețirea trupului românesc a fost act de barbarie. Distrusă barbaria — unirea tuturor Românilor într'un singur stat este cea mai firească pretențiune a civilizației (Siri-gete entuziaste: așa-i). Teritoriile locuite de Români dela descălecarea lui Traian și până astăzi au fost teritorii românești. Nu există putere de a suci logica până acolo, ca învadrările elementelor stremine dirijate pe aceste teritorii în chip artificial și prin abuzul de putere a statului cu scopul desființării noastre naționale să poată clătina dreptul nostru de proprietate asupra acestor teritorii (așa-i). Așa-că ar fi sancționarea crimei și ar constitui o pălmuire civilizațiunii, care principial nu admite substituția dreptului prin brutalitate. După drept și dreptate Românii din Ungaria și Transilvania împreună cu toate teritoriile locuite de dănași trebuie să fie uniți cu Regatul-Român. (Îndelungate strigăte și aclamații.)

După cum însă cea dintâi reunire de o clipă a elementului românesc la marginea dela Răsărit ale lumii civilizate s'a făcut prin subia lui Mihail în numele unui principiu superior celui ce năvălise asupra Europei și care acum în zilele noastre spre asigurarea tuturor inimilor, cari bat

pentru lumină și libertate, succombă cu desăvârșire, tot așa această nouă unire de acum a tuturor Românilor, care data asta va fi integrală și pentru eternitate se face prin strălucita învingere a armelor purtate pentru civilizațiune în numele unei concepții de viață superioară lumii, ce se prăbușește. Este principiul libertății adevărate a tuturor neamurilor și cel egalității condițiilor de viață pentru fiecare individ al oricărei națiuni și este principiul înovării tuturor națiunilor libere într'o comuniune internațională spre a împiedeca nedreptatea și a scuti pe cei mari și mici deopotrivă.

Unirea tuturor Românilor într'un singur stat numai atunci va fi statornică și garantată prin istoria mai departe a lumii, dacă va răspunde tuturor îndatoririlor impuse prin noua concepție a vieții, prin dphal vremurilor noi. Această nouă concepție a civilizației nu ne inspira datoria să nu pedepsim progenitura pentru păcatele părinților și ca urmare va trebui să asigurăm tuturor neamurilor și tuturor indivizilor conlocuitori pe pământul românesc aceleași drepturi și aceleași datoriții. Civilizațiunea care ne-a eliberat pretinde dela noi respectul pentru dănași și ne obligă să prăbușim în noua noastră

stat orice privilegiu și să statorim ca fundament al acestui stat munca și răsplata ei integrală.

Înaintașii noștri pe Câmpul libertății în 1848 au hotărât așa: „Națiunea română depune jurământ de credință către împăratul, către patrie și către națiunea română.” împăratul ne-a înțeles (așa-i), patria ne-a ferecat, și ne-am trezit că numai credința în noi înșine, în neamul nostru românesc ne poate mântui. Să jurăm credință d'aci înainte numai națiunii române. Dar tot atunci să jurăm credință tare civilizației umane. Căta vreme vom păstra aceste credinți, neamul nostru va trăii, se va întări și fecunditate vor fi urmașii noștri până la sfârșitul veacurilor.

La lumina celor expuse până aci, din încredințarea și în numele mareului stat al națiunii române din Ungaria, Bănat și Transilvania rog Mărita adunare națională să binevoiască a primi și a euzua ca ale sale următoarele hotărâri: (Urmează proiectul.)

Încheiu repezind dorul nestins al celor 14 milioane de Români: Trăiască România Mare!

VIN DOROBANȚII.

Trupele române au ocupat gara orașului Sibiu.

Sibiu 6 Dec.

Azi dimineață la 9 ore un vice-colonel român a luat în stăpânire gara orașului Sibiu. Vice-colonelul a declarat, că ocuparea se face din ordinul antantei și a dispus ca toți funcționarii să rămână la locul lor și să execute conștient funcțiunile. Pe edificiul gării a fost arborat steagul românesc.

Trupele române în Odorheiu (Székelyudvarhely).

După cum ni se comunică cu telefonul din Odorheiu, regimentul I de vânători a intrat și ocupat orașul.

Declarațiile colonelului român Grigorescu.

Colonelul Grigorescu comandantul brigăzii a 13-a de infanterie română, care a ocupat Mureșoaraheiuul a declarat următoarele:

Trupele române ocupă Ardealul

din ordinul antantei; ele nu vor depăși linia de demarcațiune. Dacă însă dincolo de linia de demarcațiune s'ar ivi stări de discordie și anarhism, pentru susținerea ordinii vom trece și peste linia de demarcațiune.

Știrile lansate de ziarele ungurești, că Românii ar avea intenția să facă recucerții în teritoriile ocupate, le-a declarat de cele mari ordinare minciuni.

Deasemenea nu sunt adevărate știrile despre internări.

În ce privește alimentarea trupelor de ocupațiune ea se va face, într'un cât va fi posibil din România și din magazinele militare rămase dela armatele austro-ungare. Nici într'un caz nu se vor face însă greutăți populațiunii.

Azi la 12 ore din zi, a intrat armata română în Brașov.

Oficiale.

Ordin Nr. 1.

Conform ordinului Comandamentului suprem militar („Românul Nr.” 2 din 23 Nov. v. 1918) începând cu ziua de azi preiau comanda supremă militară în Comitatele Brașov, Făgăraș și Treiscaune.

Toate comesele și gările locale existente au să înainteze rapoarte deta-

late la comanda gării Brașov pe adresa mea.

Brașov la 6 Dec. 1918.

Căpitan Aurel Bogdan
Comandantul regiunii române.
Sud-Of.

Cătra toate Sfaturile naționale române din Comitatele Brașov, Făgăraș Treiscaune!

Toate comesele din comitatele Brașov, Făgăraș și Treiscaune au să-mi tri-

meată statistică contingentelor 1896—1900 în rubricarea următoare:

Contingentele în Nr.	Români	Unguri	Alte naționalități	Observații
1896	1900			
1897	1898			
1898	1899			
1899	1900			

Brașov 6 Dec. a. n. 1918.

Statul Național Român din Tara-Bârsei:
Dr. Vasile Saftu
prezident.

Ordin Nr. 2.

a) Toți ofițerii activi și acei ofițeri în rezervă, cari doresc activarea;

b) Ofițerii în rezervă, cari n'au ocupațiune fixă în civil;

c) Ofițerii în rezervă, cari se obligă a servi mai departe până la încorporarea formațiunilor noastre în „Armata română”, sau să se prezinte pozitiv *foi în 12 Decembrie n. 1918* la 11 ore a. m. la Comandamentul militar central român din Brașov, unde vor căpăta directiva dela Comandantul Legiunii române Sud-Ost.

Brașov 6 Dec. 1918.

Căpitan Aurel Bojdan
Comandantul Legiunii române.
Sud-Ost.

Inmormântarea părintelui Traian Blaşiu.

Incunjurat de cei mai de aproape prieteni și cunoscuți, cari în aceste cazuri de muncă încordată pot să își rupă câteva momente, a fost dus la locul de odihnă mult regretat preot Traian Blaşiu. Deșerte undeva o soție bolnavă, iar lângă trupul rece al tatălui o fetiță de patru ani își sfășia inimă cu plânsul și durerea, de care acum puțina își poate da seamă.

În frântura convoiului trist fanfara orașului întona jalenic „Adio,” iar carul mortuar îl urmau precum celebranții protopres. Dr. V. Saftu, I. Prigru, Dr. N. Stinghe, P. Debu și N. Furnică.

Statul național român, garda română și familia amicului său întin Bujor Voina, au făcut onorul din urmă mult meritatului preot, căzut jefita datoriei față de neam.

În vorbirea funebrelă, părintele protopresbiter Dr. V. Saftu a smuls o dorință a inimilor noastre zicând, că neamul nu și va uita de cei cari i-au slujit în aceste vremuri mari, așa ca părintele Traian Blaşiu. De fi acestui mort al națiunii se vor îngriji totdeauna steteții neamului românesc, iar până atunci apăsarea la generalizata ori cărei inimi românești sa se las scutul său pe acești orfani, ai noștri de scam.

Glasiul părintelui protopres se perdeau în suspinul năcă al mulținii.

Deșupra mormântului rece să lătină de uitarea, dar figura părintelui Blaşiu, va rămâne, vecinic între noi — spunea Comandantul militar Dl. A. Ciortea — ca un exemplu de abnegație și jertfirea de

sine, pentru cauza sfântă a neamului românesc. A răsărit ca un meteor pe arena învierii Românilor din Tara-Bârsei și în stăruința lui mare de a organiza comuna românești cutreera și noaptea satele, zoriind, înzistând și convingând, ca un apostol al zilelor fericite ce vor să vină.

„Soldații Atenție Fiți gata la fapte, ca acest tovarăș pierdut, ca vrednici să ne găsească frații cari vin.

În parintește Blaşiu, Tara Bârsei încă își are marturul său. Voi creștinii și românii, cari ați ascultat glasiul lui blând, de povește mari, cuprind-șii în rugămintile voastre;

Odihnește Doamne pe mortul națiunii Traian Blaşiu.

— 4 —

Cronica externă.

Conferința de pace preliminară.

Se afirmă, că tratativele de pace preliminară se vor începe în 17 dec. Reprezentanții puterilor centrale nu vor putea lua parte la această conferință din Versailles.

Wilhelm vinovat de izbucnirea războiului.

Ministrul prezident bavarez a declarat, că Wilhelm e vinovat de izbucnirea războiului. Din arcaul lui se poate stabili, că a vrut să fie cel mai mare om al lumii. Ce soartă tragicomică! (N. R.)

Francezii peste două săptămâni vor fi la Berlin.

Paris 6 Dec.

Se speră, că trupele franceze din Strassburg și Metz preste două săptămâni vor fi în Berlin.

Wilson vine în Europa.

Prezidentul Wilson dimpreună cu soția și secretarul de stat Lansing au plecat Marți spre Europa. Vor avea întrevederi cu regele Angliei, Belgiei și miniștrii Clemenceau, Lloyd George și Orlando.

Organizarea noastră națională.

Organizarea comunei Budia din comitatul Treiscauca.

În 11/24 Novembre s'a făcut organizarea națională în comuna Budia sub conducerea preotului local Iordan Cucebădă. Statul național sătesc constă din 15 membri sub prezidiul preotului I. Cucebădă, iar garda din 45 membri în frunte cu sergentul de marină Aron Pașcar'u, ca vâslă; arma mare: Ioan Gal Toma; arma mic: Irimie Călburesn și sutaj: N. Niamța.

În 21 Novembre s'a sfârșit steagu tricolor al Gardei naționale, fiindu-se vorbiri însufleșite și cântându-se imnurile naționale: „Dreptățile române” și „Pe-a nostru steag”.

Înto-mașini.

Atenat contra prăvălii eroilor lui român Petru Pavel. Făptuitor necunoscut încă, adsobit astă noapte cu granate de mână întreg galanterul prăvălii eroitorului român Petru Pavel din str. Mhael Weiss. Exploziunea a fost atât de puternică încât la toate casele dinprejur s'a spart geamurile și buburuța s'a auzit la mare distanță sperind din somn populația pacinică a orașului.

Cauza acestei mârșav atenat poate fi numai faptul că Petru Pavel își aranjase abia cu o zi înainte galanterul cu un geac deosebit înalțat, care n'a putut fi pe placul săcăilor așiași continue de presa lor soviniștă ajunsă la disperare. El aranjase anume portrele bine reușite ale Regelii și reginei României în galanter, încadrându-le cu tricolorul nostru național român.

Atragem atențiunea forurilor noastre naționale asupra acestui mârșav act de provocare și le rugăm să ia cele mai riguroase masuri de urmărire și pază, că să se înabușe în fașe astfel de începuturi anarhice.

Convocare I în vederea situației radical schimbate pentru școala noastră prin hotărârile Marei Adunări naționale române dela Alba-julia de dte 18 Nov. (1 Dec.) a. c. spre a putea lua de urgență dispozițiile de lipsă uniforme și acomandate și comandate situației date prin aceasta toți învățătorii români, fără deosebire de confesiune din cercul I. conferențiar (protop: Brașov Bran și Treiscauca) sunt convocați a lua parte la conferența a II a extraordinară ce să va ține *Marți în 27 Nov. (10 Dec.) a. c. la orele 10 a. m.* în localul școlii prim. centr. rom. gr. or. de băieți și de fetițe din loc.

Convocare II. On. membrii ai Aviației pentru sprijinirea învâțătorilor și soldaților români din Brașov sunt convocați pe mâine la 5 ore p.m. în casina română. *Île Sauu* N. Furnică v.-pres. secretar.

Aviz Dr. Valeriu Negriță medic la spitalul orașului reint-ră la Brașov și-a re-luat larași praxa. — Consultații dela 11 — 12, și 3 — 4, în ștrada vâmiei Nr 4 Etajul I.

1—3

Mulțumită. Oficiul de tăină ordănescă dăruiește din oficiu de colecție pentru văduvele și pentru orfanii celor căzuți în război 80 cor.

Mulțumită ferbinte.

Mulțumită: Dl Urban I. Ciurcu a donat pentru Garda română din Brașov suma de K 200.

I se exprimă deosebită mulțumită. Comanda Găzii naționale române Brașov.

Dr. I. Teutschke, antreprenor de pompe funebre a donat pentru coroana pe sicriul preotului Tr. Blaşiu o panoplie tricolor românească în valoare de K. 48.